

Een eindje om met Het Drentse Landschap

Wandelroute Drouwenerzand en De Branden

Tekst: Bertus Boivin en Melle Buruma

Deze route hebben we gemaakt om u niet alleen het Drouwenerzand, maar ook de omgeving te laten zien. Zo ontdekt u verrassende doorkijkjes vanaf het Drouwenerzand in de richting van het dorp Gasselte. En kijken we onderweg naar de bijzondere relatie van het Drouwenerzand en het toekomstige natuurgebied De Branden in het Hunzedal. In 2022 wordt De Branden heringericht. Daarom is deze route tijdelijk ingekort. Na de herinrichting passen we deze route aan.

Informatie over de wandelroute

Lengte route 7 km

Startpunt

Parkeerplaats voetbalvereniging GKC,
Hoogte der Heide, Gasselte.

[Routebeschrijving](#)

GPS startpunt

52° 58' 19.3" N 6° 48' 17.0" E

Karakter route/Begaanbaarheid paden

In 2022 wordt begonnen met de herinrichting van De Branden. Hierdoor kunt u tijdelijk alleen via de weg van [8] naar [1].

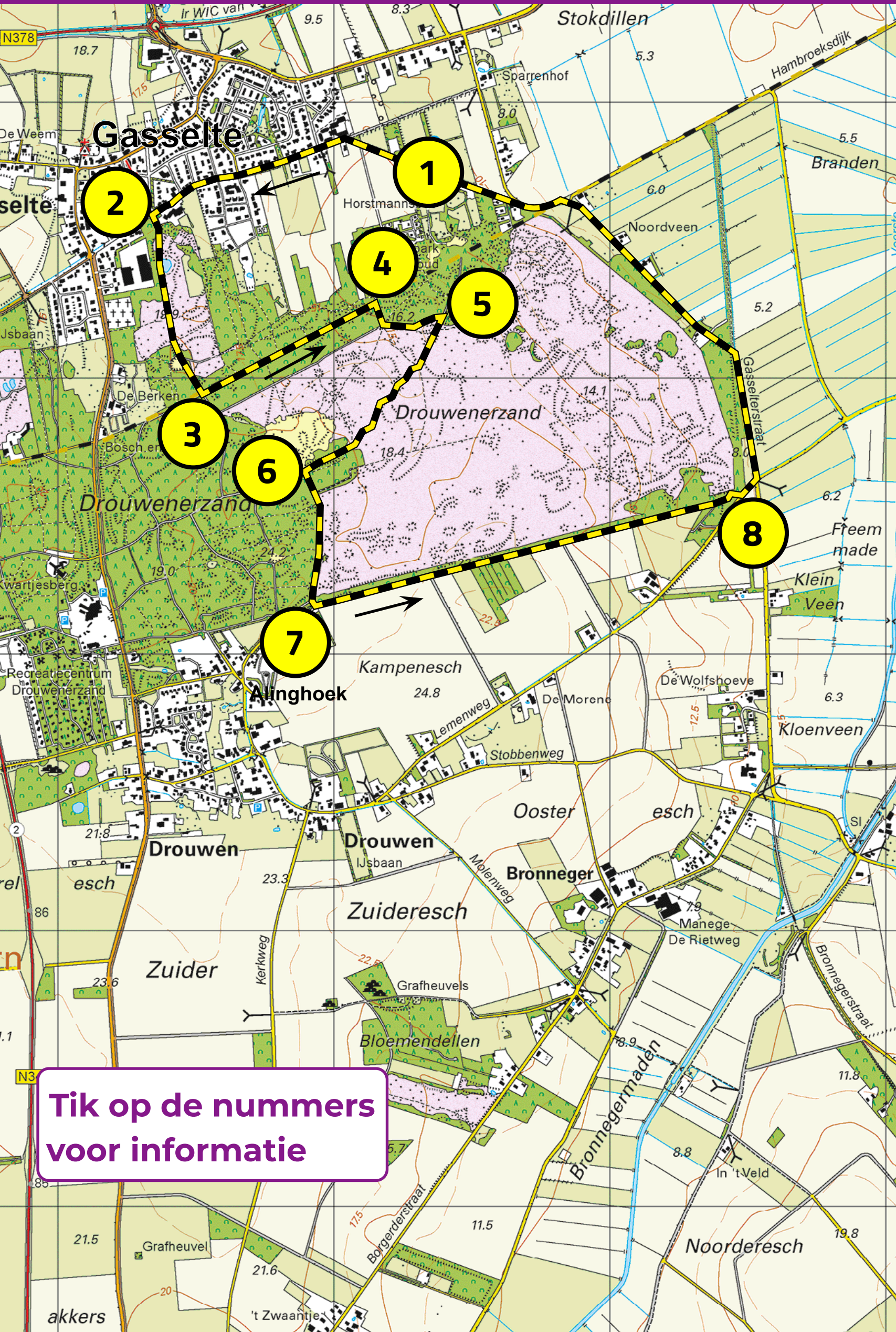
Honden

Honden op ingerasterde deel Drouwenerzand tussen [4] en [7] niet toegestaan

Afkortingen

LA linksaf, RA rechtsaf, RD rechtdoor,
KP knooppunt

Route Drouwenerzand en De Branden

1 Start

kaart

Vanaf de parkeerplaats RA. Einde weg LA fietspad nemen. Weg RD vervolgen, Hoogte der Heide, later Achter de Brinken.

Aan het begin komt u langs de weg Achter de Brinken. Tussen het dorp en het Drouwenerzand is vroeger een rij kleine boerderijen ontstaan waar vanuit smalle stroken land in zuidelijke richting ontgonnen werden. Als u straks langs de rand van het Drouwenerzand loopt, ziet u dat de ene boer een stukje verder ging met ontginnen dan de andere boer. Allemaal echter kwamen ze op een gegeven moment onherroepelijk tot de conclusie dat de grond te slecht en te geaccidenteerd werd om nog verder te gaan met spitten.

Ten zuiden van Gasselte zijn sinds jaar en dag enkele grote campings aan de rand van het Drouwenerzand. Er zijn er nog twee over aan het begin van de wandeling. Camping De Hoefslag maakte een aantal jaren geleden plaats voor een nieuw Gasselter woonwijkje dat nog steeds de campingnaam draagt.

2 Gasselter Heide

kaart

Voorbij dorps huis/school zandpad LA langs groen hek 'Inrit vrijlaten'. Pad RD over heide vervolgen. Bij zandkuil paadje RD links langs de rand.

U loopt een stukje over de Gasselter Heide, dé plek waar de inwoners van Gasselte hun wandeling over het Drouwenerzand beginnen. Vrijwilligers beheren er een kleine kudde schapen om de heide te begrazen.

3 Drouwenerzand

kaart

Bij paal van wandeling Het Drentse Landschap niet RD maar LA. Eerste doorgang in raster rechts negeren.

Sinds Het Drentse Landschap enkele ontginningspercelen links van het pad aan de noordkant van haar terrein kon verweven, is er door het kappen van enkele stukken bos een fraaie landschappelijke en ecologische verbinding tot stand gebracht met het Drouwenerzand. Hier en daar moet u beslist even een zandbult op om prachtige oude bosweitjes te ontdekken.

4 Klapekster

kaart

Bij tweede doorgang in raster RA over veerooster Drouwenerzand op. Einde zandpad breder pad LA.

Zonder een klapekster is uw bezoek in de winter aan een heideveld als het Drouwenerzand eigenlijk niet compleet. Waarschijnlijk ziet u hem ergens in z'n eentje in een boomtop zitten van waar hij zich flitsend snel op een prooi kan werpen: muizen, kevers, vogels. De ogen van een klapekster zijn scherp als van een roofvogel, net als hun snavel overigens.

Klapeksters uit noordelijker streken brengen op onze heidevelden en in onze veengebieden de winter door. Soms is ons land niet meer dan een tussenstop voor de dieren om nog wat zuidelijker te gaan. Als broedvogel van heidevelden en veenmoerassen zijn we de klapekster helaas kwijtgeraakt.

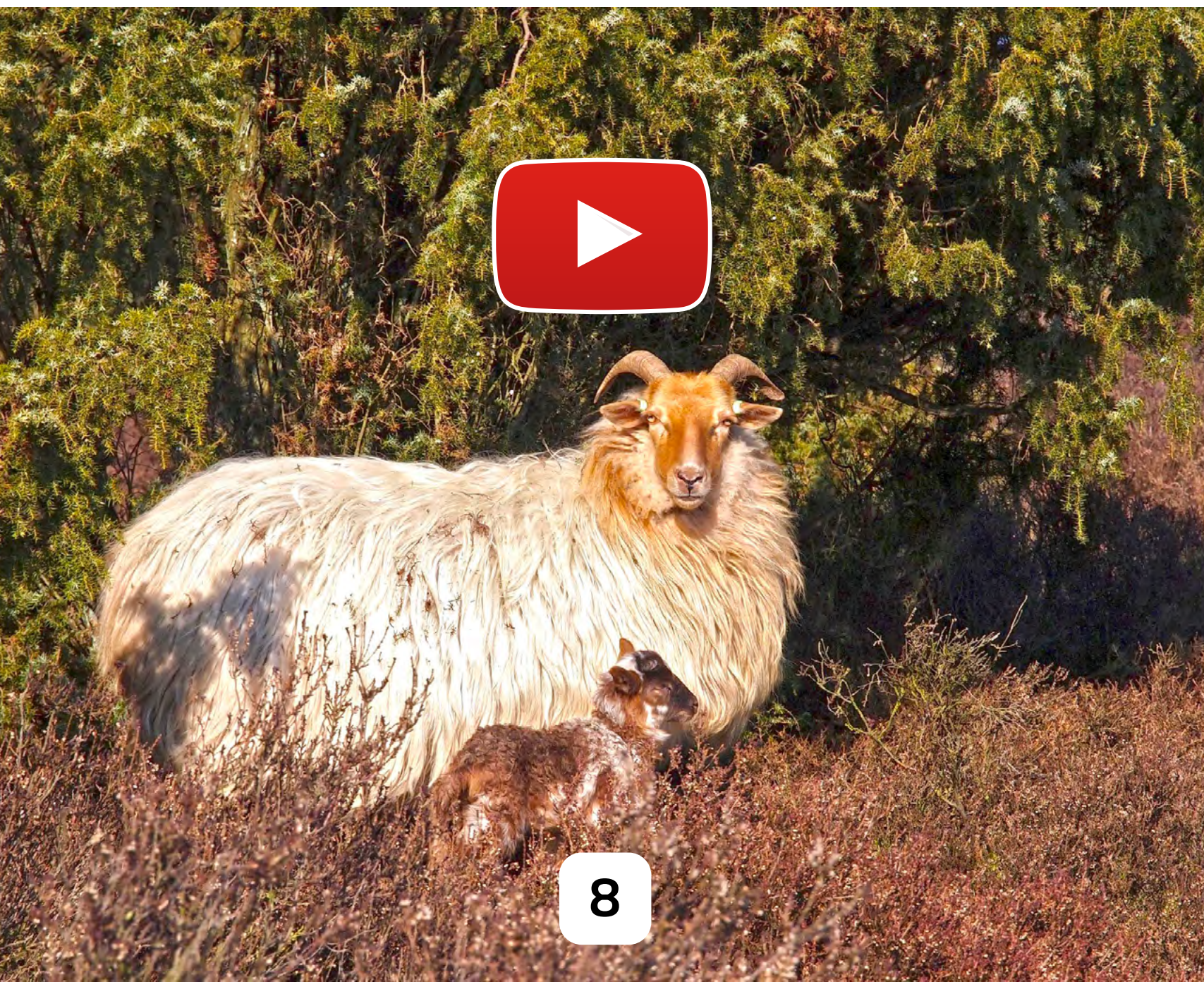
Door de ontginningen werd hun leefwereld steeds kleiner en in de resterende natuurgebieden wisten ze zich uiteindelijk ook niet als broedvogel te handhaven.

5 Drentse Heideschappen

kaart

Bij paarse paal Het Drentse Landschap zandpad RA. Kronkelend zandpad over de heide blijven volgen.

Op het veld vallen de breed uitgegroeide eiken op die hier alle ruimte hadden. Sinds 1982 wordt het Drouwenerzand begraasd door een grote kudde Drentse heideschappen die het dichtgroeien van het veld doeltreffend weten te voorkomen.

6 Zandverstuiving

kaart

**Op open plek bij zandverstuiving
bospad met Amerikaanse eiken LA
richting hek en veerooster.**

**Waar pad naar rechts buigt, smal
paadje RD nemen.**

Vroeger was dit deel van het terrein één oneindige zandvlakte die de reizigers de nodige angst inboezemde. Halverwege de 19e eeuw schreven de Drie Podagrissen er dit over in hun reisverslag: 'Wie ietwat met bijgeloof behept is, komt ligt in verzoeking om dees vlottende, malende zandzee te houden voor 't voormalig tooneel, niet van één maar van duizend moorden en doodslagen.'

Pas in de eerste decennia van de twintigste eeuw lukte het Nederlandse Heidemaatschappij in opdracht van de Oranjabond van Orde een flink deel van het Drouwenerzand vast te leggen door bos aan te planten. Het stuk bos waar u straks langs loopt, stamt uit deze tijd.

Sinds Stichting Het Drentse Landschap begin jaren zeventig eigenaar van het terrein werd, is het beheer erop gericht om hier op het Drouwenerzand het stuifzand weer tot leven te brengen door bos te kappen om zo de wind meer vat op de bodem te geven. In de loop van de tijd zie je de zandverstuiving langzaam

maar zeker naar het oosten opschuiven. Het oudste deel aan uw linkerhand raakt uitgestoven waardoor de lemige grond meer water gaat vasthouden en begroeid raakt. Aan de andere kant verstikt het zand weer nieuwe stukjes heideveld.

Wie uit de Groninger Veenkoloniën kwam, had vroeger pas in de buurt van Gasselte het gevoel in de natuur terecht te komen. Geen wonder dat veel Groningers voor een dagje-uit naar het Drouwenerzand trokken. Op zondag parkeerden tientallen recreanten hun auto's tot aan de rand van de zandverstuiving. (En droegen op die manier onbedoeld hun steentje bij aan het levend houden van het stuifzand.)

7 De Hondsrug

[kaart](#)

Einde paadje breed zandpad LA. Pad ruim 1,5 km tot eind bij verharde weg RD volgen. Bij verharde weg LA.

Het zandpad daalt meer dan tien meter vanaf de Hondsrug. Keileem vlak aan de oppervlakte zorgt ervoor dat er op de hoogste punten soms nog water in de sloot langs het pad blijft staan. Let eens op het prachtige uitzicht naar het zuidoosten richting het dorp Bronneger.

8 De Branden

[kaart](#)

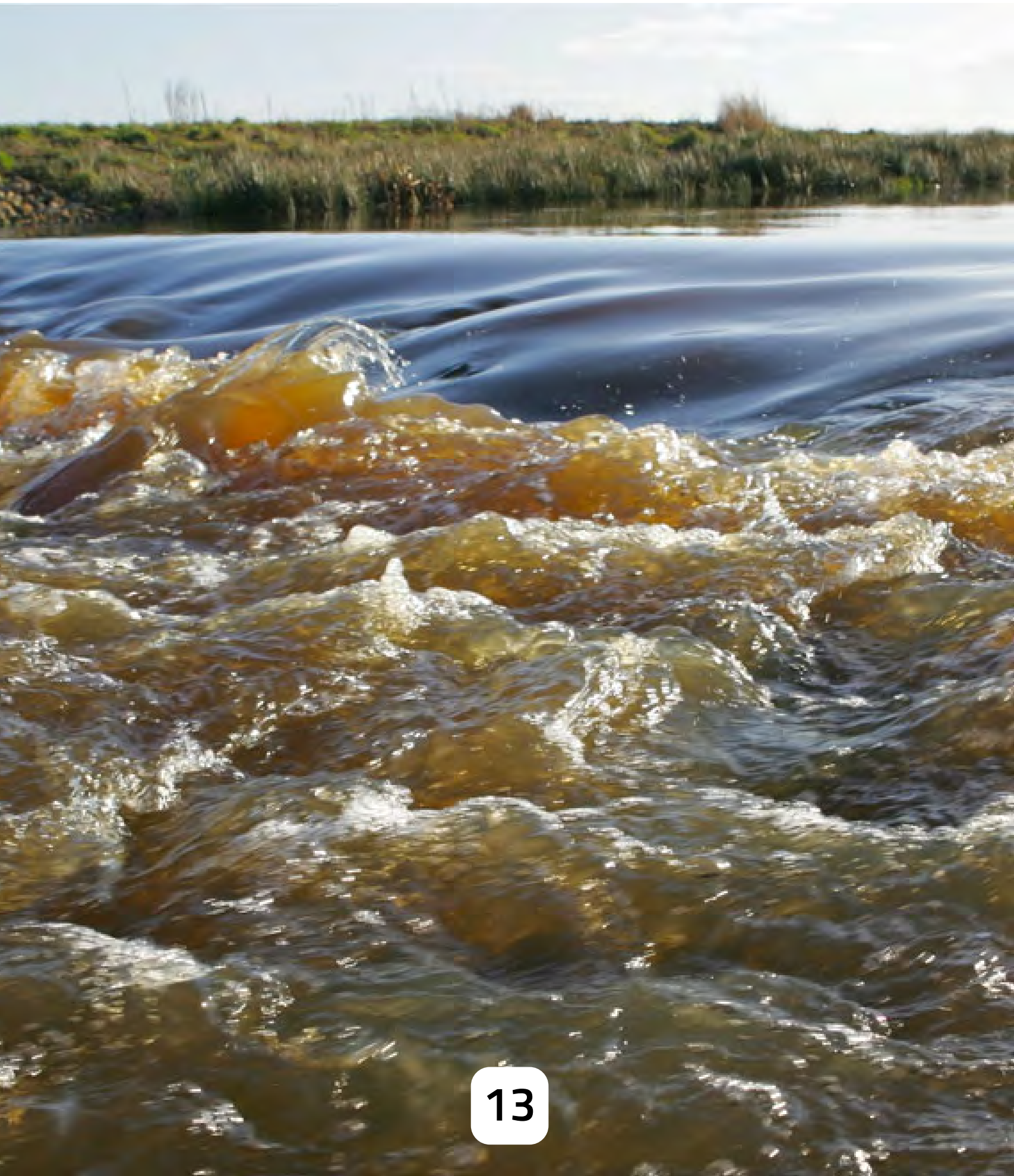
Op kruispunt (bij KP25) LA langs de Gasselterstraat. Op Y-splitsing met bocht mee naar links en meteen mee naar rechts.

U loopt nu langs het gebied De Branden. Begin jaren negentig ontdekte Het Drentse Landschap de bijzondere hydrologische relatie tussen het Drouwenerzand en De Branden langs het Voorste Diep. Regenwater dat op het Drouwenerzand de grond in zakte, kwam na een tocht ondergronds zo'n vijftien meter lager in het Hunzedal onder druk weer naar boven. Verrijkt met ijzer en mineralen had dit kwelwater unieke specifieke kwaliteiten om voor een bijzondere vegetatie te zorgen. Het Hunzedal was weliswaar veranderd in een enorme aardappelakker, maar in potentie bleken de voorwaarden voor de bijzondere natuur van vroeger nog steeds aanwezig. Deze ontdekking werd de start van het Hunzeproject dat inmiddels al meer dan 3000 hectare nieuwe natuur heeft opgeleverd.

In 2022 is de start gemaakt om het gebied net als Oude Weer en Torenveen verder stroomafwaarts als nieuw natuurgebied in te richten en het Voorste Diep weer als vanouds te laten meanderen.

U kunt tijdelijk wat overlast ondervinden vanwege de herinrichting. Over een jaartje is dat voorbij en dan komt er prachtig mooie nieuwe natuur voor terug.

Vakantie bij Het Drentse Landschap?

Stichting Het Drentse Landschap heeft een aantal prachtig gelegen vakantiewoningen in of vlakbij natuurgebieden. Het zijn zéér bijzondere woningen die herinneren aan het Drenthe van weleer.

Wilt u meer weten? Kijk op

www.drentslandschap.nl/vakantiewoningen

of bel tijdens kantooruren (0592) 30 41 39.

Stichting Het Drentse Landschap

Postbus 83, 9400 AB Assen

(0592) 31 35 52

info@drentslandschap.nl

www.drentslandschap.nl

Volg ons op:

Het Drentse Landschap

